1859. N°. 151.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 19 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 17 December.

Wij vernemen dat op Donderdag den 29sten dezer de afdeeling der Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen alhier op nieuw eene openbare vergadering met dames zal houden, waarin de dichter J. van Beers, uit Lier, als spreker zal optreden.

— Bij kon. besluit van den 11den dezer zijn de noodige gelden beschikbaar gesteld om alle localen, waar troepen gekazerneerd zijn, te doen verwarmen. Dientengevolge zijn de chefs der verschillende korpsen van het leger door den minister van oorlog gemagtigd om aan dit besluit gevolg te geven.

— Met de uitbakening van den spoorweg van hier naar Woerden is reeds sedert eenige dagen door de Hollandsche spoorweg-maatschappij een aanvang gemaakt. De voorloopige rigting van dien weg werd door bakens in de nabijheid dezer stad en de dorpen langs den Rijn uitgezet, zoodat het ontwerp spoedig zal zijn opgemaakt.

Mogen de ernstig gemeende pogingen van genoemde maatschappij, die door de belanghebbende ingezetenen zoo krachtig werden ondersteund, bij de hooge regering de gewenschte goedkeuring erlangen, opdat deze verbindingslijn, waarvan het nut voor deze nijvere en bevolkte streek zoo algemeen is erkend, spoedig tot stand kome.

— De gemeenteraad van Alphen, benevens een groot aantal ingezetenen van die plaats, hebben zich mede tot Z. M. den koning gewend, met het verzoek om de aangevraagde concessie tot den aanleg van een spoorweg van Leyden naar Woerden te verleenen.

De gemeenteraad van Haarlem zal zich met hetzelfde doel tot Z. M. wenden.

— De aandeelhouders van de Rijnspoorweg-maatschappij zijn tegen 11 Jan. e. k. bijeengeroepen, ten einde aan hunne goedkeuring te onderwerpen het gesloten exploitatie-contract voor de ontworpen spoorweg van Gouda naar 's Gravenhage en Scheveningen.

— De minister van marine zal op den 27sten dezer, onder andere voorwerpen, doen aanbesteden de levering van 700 stuks wit wollen dekens.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 110 tot 146 personen.

— De *Staats-Cour.* bevat een overzigt van de opbrengst van 's lands middelen over de elf eerste maanden van 1859, waaruit blijkt, dat die bedragen heeft f 52,695,489.36½, zijnde f 1,140,316.29½ minder dan in genoemd tijdvak van 1858.

— Den 1sten Januarij a. s. zal de nieuw opgerigte pyrotechnische school te Delft worden geopend.

— Te Rotterdam is eergisteren nacht brand ontstaan in een der nieuwe huizen in het Boschje aan den Goudschen Singel. Niettegenstaande de spoedige hulp van de brandweer, is het bovenste gedeelte van het gebouw uitgebrand. Het bovenhuis werd bewoond door den heer van Rees, die met der woon naar 's Hage was vertrokken, en de zorg voor het inpakken van het huisraad aan twee behangersknechts had toevertrouwd. De brand moet aan onvoorzigtigheid worden toegeschreven. De beide behangersknechts, die van Utrecht waren en in het huis logeerden, werden door het vuur verrast en zijn, vermits zij den sleutel van de straatdeur niet meer konden magtig worden, door de vensters ter hoogte van ongeveer 20 voet naar beneden gesprongen. Een der knechts is ernstig aan het regter been gewond geraakt; de andere is er met eene geringe kneuzing afgekomen. Huis en inboedel waren verzekerd.

— Te Nieuwe Pekela is op den 12den dezer eene boerenhuizing geheel afgebrand, waarbij eene hoeveelheid koorn, hooi, stroo, 3 koeijen, 1 paard, 1 varken, 2 schapen, voor f 700 bankpapier en het grootste gedeelte der meubelen een prooi der vlammen is geworden.

— *De Tijd, Noord-Hollandsche Courant*, deelt het adres mede door de te Amsterdam gevestigde vereeniging *Regt voor allen* aan den Paus ingediend, wegens de »heiligschendige aanranding, die zich aan de souvereiniteit van den Vader aller geloovigen vergrepen heeft," en wegens de »groote ongeregtigheid, die op den weg is vasten voet in de Kerkelijke Staten te verkrijgen."

'sGRAVENHAGE, 17 December.

Door Z. M. is aan den luit. ter zee van de 1ste kl. jhr. H. P. de Kock vergunning verleend tot het dragen der versierselen van ridder der 4de kl. (officier) van de Keiz. orde van Medjidie, hem door den Sultan van Turkije geschonken.

— Z. M. heeft aan de hh. E. de Waal en J. B. Thörig, Oost-Indische hoofdambtenaren, van welke de eerste met verlof hier te lande is, op verzoek, eervol ontslag verleend uit 's lands dienst, met toekenning van pensioen.

— Gisteren is bij den hoogen raad beëedigd als raadsheer bij het prov. geregtshof in Zuidholland de heer mr. P. A. Sander, laatstelijk officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Dordrecht.

— Z. M. de koning zal morgen ten 12 ure gehoor verleenen aan verschillende autoriteiten.

— HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik worden tegen de helft der volgende maand uit Luxemburg alhier terug verwacht.

— De gemeenteraad heeft in zijne zitting van Dingsdag ll. aangenomen het voorstel van de hh. de Pinto c. s., omtrent de bekostiging van lokalen, bestemd voor de regterlijke magt, zoodat besloten is, dat zoowel het lokaal op het raadhuis, bestemd voor het kantongeregt, als het gebouw op den Korten Vijverberg, thans bezet door de arr.-regtbank, na ultimo December 1860, tot die einden niet meer beschikbaar zullen wezen.

— In de zitting van de eerste kamer van gisteren zijn met algemeene (31) stemmen aangenomen de wets-ontwerpen tot bekrachtiging van prov. belastingen in Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Groningen, Drenthe en Limburg. Evenzeer werden op gelijke wijze aangenomen de wets-ontwerpen tot wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1857, en dat tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1860.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

Het aan de Leuvensche hoogeschool gevestigde genootschap tot bevordering van taal- en letterkunde *Met Tijd en Vlijt* heeft alle letterkundigen des lands uitgenoodigd tot het nasporen van woorden, uitdrukkingen en benamingen, welke in Belgisch of Nederlandsch Limburg, in Vlaanderen, Brabant of Antwerpen gebruikelijk en in de Vlaamsche woordenboeken niet te vinden zijn. Men is voornemens een Vlaamsch *Idioticon* (of lijst van eigenaardigheden der Vlaamsche taal) te vervaardigen en uit te geven om daarin de bedoelde woorden, uitdrukkingen en benamingen op te nemen. Het genootschap verlangt opgaven van die woorden in alphabetische volgorde, met bijvoeging van de spreekwijzen waarin zij gebezigd plegen te worden. Aan de talrijkste en best gekozene verzameling van woorden zal een prijs van 200 fr. worden toegekend. Indien daartoe aanleiding bestaat zal er ook een prijs van 100 fr. worden toegekend. De antwoorden op deze prijsvraag moeten voor 1 October 1860 aan den hoogleeraar David te Leuven, den voorzitter des genootschaps, worden gezonden.

— Dezer dagen zijn alhier de vertooningen begonnen in de diergaarde van mej. Paulina de Bigore, aan de Namensche poort. Aan deze jufvrouw, nauwelijks 19 jaren oud, is het gelukt de wreedste dieren te temmen, zoo als leeuwen, tijgers, hyenas, wolven, enz. Zij gehoorzamen aan hare wenken, gaan onder hare voeten liggen, streelen haar, en zijn als het ware onbeweeglijk, wanneer zij den voet in hunne bokken zet. Niet alleen bezoekt zij de dieren ieder in het bijzonder, maar zij doet hen met elkander kennis maken en spelen als jonge honden.

ENGELAND.

LONDEN, 15 December.

Een gerucht zegt dat de ministerraad op het onverwachtst is bijeengeroepen, wegens moeijelijkheden die ten opzigte van het congres waren gerezen.

— Door den *Times* wordt thans ontkend dat er bij Engeland staatkundige bezwaren zouden bestaan tegen den aanleg van het Suez-kanaal.

— Men heeft hier het berigt ontvangen dat Frankrijk de haven van Adoul, in Abyssinie, in bezit heeft gekregen. Een Fransch oorlogschip zal eerstdaags aldaar post vatten.

— De uitgebreide pakhuizen van de papier-fabriekanten Rock Brothers en Co. zijn, in den nacht van Maandag op Dingsdag, genoegzaam geheel afgebrand.

— Zondag ll. heeft zich in de kerk te Chatham voor de avond-dienst een zwarte leeraar, de heer Taylor, doen hooren. Hij is geboren in Afrika en door het zendelinggenootschap bevestigd. Zijne leerrede gaf blijk van veel studie, gezond oordeel en bijbelkennis. Het ongewone van een zwarten predikant den kansel te zullen zien betreden had de gemeente in buitengewoon getal naar het bedehuis doen stroomen. De heer Taylor keert eerlang naar Afrika terug.

— Eerst thans kan men een volledig overzigt leveren van de ongelukken, die de stormen gedurende de laatste 6 weken hebben aangerigt. De verschrikkelijkste nacht was die van 24 op 25 Oct., in welken ook de *Royal Charter* verongelukte. In denzelfden nacht en gedurende den daarop volgenden dag strandden 195 schepen, waarvan er 113 letterlijk vergingen, terwijl 684 menschen, de meesten hunner van den *Royal Charter*, daarbij

het leven verloren. Door reddingsbooten en andere hulpmiddelen werden 190 personen aan den dood onttrokken. Tusschen 25 en 31 Oct. waren gezamenlijk 248 schipbreuken voorgekomen, met het verlies van 686 menschenlevens, waaruit derhalve blijkt, dat bij 52 schipbreuken, die tusschen 27 en 31 Oct. plaats hadden, slechts 2 personen omkwamen, terwijl 126 gered werden. Den 1sten Nov. echter brak een nieuwe storm langs de geheele kust los; op dezen dag strandden wederom 38 schepen, van wier bemanning 29 personen het leven verloren, terwijl 73 personen werden gered. Van 9 Nov. af verkeerde men weder in een normalen toestand, maar tot op dien dag waren de verliezen, gerekend van 25 Oct. af, voorbeeldeloos groot geweest, namelijk 325 schipbreuken, met een verlies van 748 menschenlevens. Het getal geredden bedroeg 487.

— In de welgevende vergadering van Nieuw-Zuid-Wales heeft een der leden, dr. Lang, een geestelijke van de Anglikaansche kerk, het voorstel gedaan, om op minnelijken weg de afscheiding der Australische koloniën van Engeland te verkrijgen, op grond dat zij door de betrekking met Engeland in de gevaren van eenen Europeschen oorlog konden gewikkeld worden. De vergadering heeft zich echter uitdrukkelijk tegen dit voorstel verklaard, zoodat de heer Lang het heeft ingetrokken. Men kan zich hier niet voorstellen dat die afscheiding niet eenmaal zal plaats grijpen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 December.

Naar men op goede gronden verneemt zouden de mogendheden er van afgezien hebben om zich op het congres door hunne ministers van buitenl. zaken te doen vertegenwoordigen. Zij zullen meest allen het voorbeeld van Engeland volgen en indien zij het noodig achten andere personen afvaardigen. Op die wijze zou de keuze van koning Victor Emmanuel, die op graaf Cavour is gevallen, gemakkelijk worden gemaakt, want keizer Napoleon brengt daartegen geene bezwaren in.

— De Oostenrijksche gezant, vorst von Metternich, heeft Woensdag ll. zijne geloofsbrieven in een plegtig gehoor aan den keizer overhandigd. Volgens de opgave van den *Moniteur* heeft de heer von Metternich bij die gelegenheid gezegd, dat hij van zijnen souverein den bijzonderen last had ontvangen om de verzekering te geven dat deze den hoogsten prijs stelde op de persoonlijke vriendschap des keizers, en dat niets hem aangenamer zou wezen dan de uitbreiding en bevestiging der tusschen de beide souvereinen bestaande betrekkingen van goede verstandhouding en vriendschap, waarmede de algemeene belangen van Europa in een zoo naauw verband stonden. Op de aanspraak van den gezant heeft de keizer geantwoord met de uitdrukking van de vaste hoop, dat de zoo gelukkig tusschen de keizers van Oostenrijk en Frankrijk herstelde betrekkingen van vriendschappelijken aard zouden worden; hij gaf te kennen dat ook hij grooten prijs stelde op de persoonlijke vriendschap des keizers, en dat eene opregte goede verstandhouding aanmerkelijk bevorderd zou worden door de keuze van den nieuwen vertegenwoordiger.

Heden heeft de heer Desambrois, gezant van Sardinië, zijne geloofsbrieven overhandigd. Naar men zegt heeft ook de pauselijke nuntius aan den keizer een eigenhandigen brief van den Paus ter hand gesteld.

— De *Moniteur* wederspreekt de verwijten, welke in den laatsten tijd wegens drukpersvervolgingen en wegens overijlde in-beslag-neming van geschriften aan de regering zijn gedaan.

— Naar men verneemt is de regering voornemens op het Chinesche eiland Chusan eene blijvende nederzetting, van militairen aard, te vestigen.

— De keizer en de keizerin hebben hunne portretten ten geschenke gezonden aan H. M. de koningin der Nederlanden.

— Prins Jerôme is weder ernstig ongesteld. Hij lijdt aan eene longontsteking. Volgens het jongste bulletin was er in zijnen toestand eenige verbetering opgemerkt.

— Van stadswege is in het bosch van Boulogne een groote ijskelder gemaakt, waarin 40 à 50 millioen ponden ijs kunnen geborgen worden. Men is reeds bezig dien kelder te vullen.

— Het gebrek aan zilver geld is hier en daar zeer groot. Te Marseille wordt daarvoor 7 pCt. agio betaald.

— Volgens berigten uit Konstantinopel wordt er door de Turksche regering ernstig over beraadslaagd in hoever het noodzakelijk te achten is, om de quaestie der doorgraving van de landengte van Suez aan de beoordeeling der groote mogendheden te onderwerpen.

SPANJE.

Men berekent dat de Marokkanen, in de tot hiertoe geleverde gevechten, 5000 man hebben verloren. De cholera moet ook te Tetuan heerschen. Men beweert dat de regering voornemens is op nieuw 12,000 man naar Afrika te zenden. Ook de keizer van Marokko heeft zijn leger versterkt met 4000 man infanterie en 6000 ruiters. Berigten uit Gibraltar verzekeren dat in geheel Marokko de heilige oorlog is afgekondigd, en dat de keizer weldra over meer dan 100,000 man infanterie en 40,000 ruiters zal kunnen beschikken.

— Te Madrid heerscht eene zoo gestrenge koude, dat de deken van de theologische faculteit der hoogeschool dientengevolge op de straat is dood gebleven.

ITALIE.

De regering van de Romagna heeft, op het voorbeeld van de Parmasche, de pauselijke archiven doen onderzoeken en zal eenige belangrijke stukken in het licht geven. Dit is reeds geschied met een brief van den gouverneur van Faenza, den heer Mareviglia, aan de pauselijke regering, van 16 Julij 1853, waarin geklaagd wordt over den ellendigen toestand der gevangenissen, en waaruit onder anderen blijkt, dat er meer dan 450 gevangenen waren, wier proces meer dan 4 en 5 jaar hangende was.

— Berigten uit Rome deelen mede dat de pauselijke regering aan al de leden van het corps diplomatique eene nota heeft gezonden, houdende protest tegen de benoeming van den heer Buoncompagni tot regent van Midden-Italië. In dat stuk wordt de Sardinische regering berispt, omdat het in de Romagne de burgerlijke ambtenaren en het leger trouw aan koning Victor Emanuel had laten zweren, omdat die vorst zich er met den titel van koning liet bestempelen, omdat hij troepen derwaarts had gezonden, in zijnen naam regt liet spreken, de grenstollinien veranderd, wetten van eene tegen de verordeningen en belangen der kerk strijdige strekking uitgevaardigd, de benoeming van eenen regent afgekondigd, en, nog verder gaande, eenen stedehouder van dien regent aangesteld had. Verder wordt iedere regering uitgenoodigd om te beletten dat die wanorde de kracht eener feitelijke beslissing erlange.

De vertegenwoordiger van den Paus bij het congres is nog niet bekend. De kardinaal Antonelli aarzelt om die taak op zich te nemen, omdat hij vreest dat men van zijne afwezigheid zal gebruik maken om hem te verdringen, en ook omdat men hem, als staats-secretaris van de Romeinsche regering, op het congres vragen zal doen, die hem in groote verlegenheid zullen brengen.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 24 October.

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaya is benoemd de heer mr. R. van Goens, thans officier van justitie bij den raad van justitie te Padang.

— In den *Java-Bode* van 12 Oct. leest men het volgende: Sints eenige dagen zijn hier (Batavia) geruchten van hoogst verontrustenden aard in omloop, die zelfs tot de ooren van zeer hooggeplaatste personen moeten zijn doorgedrongen. Men verhaalt niet meer of minder, dan dat deze hoofdplaats, na het vertrek der troepen naar Boni, met een uitgebreiden opstand bedreigd wordt, waarbij het leven van alle Europeanen gevaar zou loopen. Alhoewel wij voor ons deze geruchten, als geheel valsch en ongegrond beschouwen, zoo meenen wij nogtans daarvan in ons dagblad te moeten melding maken en den wensch te mogen uiten, dat de politie alle pogingen in het werk stelle, om de uitstrooijers van dusdanige vrees aanjagende praatjes op het spoor te komen, opdat de hooge regering in de gelegenheid zij zulke voor de rust der kolonie schadelijke personen zoodra mogelijk te verwijderen.

— Van regeringswege is vroeger eene premie en gouden eerepenning uitgeloofd voor de vervaardiging van een goed lees- en leerboek voor den Javaan. Daardoor aangemoedigd heeft zekere Javaan Radhen Bagoes Moedjarad, gewezen leerling van den Javaanschen taalkundige C. Gericke, en daarna Javaansche schrijver ter algemeene secretarie, thans te Soerakarta aanwezig, onder den titel van »*Gemakkelijke oefeningen in de Meetkunde*," vervaardigd eene vertaling in het Javaansch van de elf eerste zamenspraken der volksmeetkunde, uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Ter landsdrukkerij zullen daarvan 450 exemplaren worden gedrukt, en tegen den prijs van 13 cents per exemplaar voor het algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

— Alhier heeft zich eene commissie gevormd, bestaande uit de heeren A. J. W. van Delden, W. J. van den Broek en F. H. Tiedeman, welke eene algemeene inschrijving heeft geopend, met het doel om de manschappen van de tweede Bonische expeditie, zoowel inlanders als Europeanen, eene versnapering te doen geworden, bestaande in tabak en sigaren. De hoofd-intendance heeft bereids hare welwillende medewerking toegezegd voor de geregelde toedeeling. De inschrijvingen bedragen reeds eene som van *f* 2700, waarvan tot dusverre *f* 1600 is aangewend. In sommige huisgezinnen is de belangstelling zoo groot, dat de kinderen hunne spaarpenningen ten beste geven. — Te Samarang is een plaatselijk commité opgerigt, dat zich in den tijd van 3 dagen mogt verheugen in de ontvangst van *f* 800.

— De jongste berigten omtrent Boni melden dat aldaar tweedragt en verwarring waren ten top gestegen; dat de koningin bij haren badat geen goeden raad meer kon bekomen, evenmin als bij den broeder van den overleden koning; dat het hoofd der Bonische troepen door een deel zijner volgelingen was verlaten, omdat hij niet meer in hunne behoeften kon voorzien. Intusschen wordt ook gemeld, dat de Boniers voortgaan met versterkingen op te werpen in de nabijheid van het vroegere oorlogstooneel; dat ten oosten van de hoofdplaats Boni eene groote benting was opgeworpen, gewapend met 20 kanonnen, en eene dergelijke aan den mond der Sandjar, insgelijks voorzien van 20 kanonnen of lila's, naar het strand gerigt. De gezondheidstoestand onzer troepen aldaar moet niets te wenschen overlaten. Er waren slechts 20 zieken in het hospitaal.

— Uit Soerabaya meldt men dat in den nacht van 30 Sept. jl. brand is ontstaan in de keuken van de Javaansche vrouw Bok Dang in de dessa Betdjo Kali Doemoeg, waardoor in die dessa 121 en in de daaraan grenzende dessa, waarheen de brand oversloeg, 28 huisen in de asch zijn gelegd. De oorzaak van dit onheil wordt aan onvoorzigtigheid toegeschreven, en de schade begroot op p. m. *f* 13,756.

— Van Krawang wordt berigt: In den namiddag van den 10 Oct. heeft ter hoofdplaatse Poerwakarta een storm gewoed, gepaard met kort op elkander volgende verschrikkelijke donderslagen; waarop een dwarlwind is gevolgd, die verscheidene boomen ontworteld en inlandsche huizen omver geslagen heeft, zoo mede eene particuliere loods van bamboe met alang-alang gedekt, ter lengte van circa 200 voet, bij welke gelegenheid slechts een inlander ligt gewond is geraakt. Tijdens het onweder is de bliksem driemalen in het telegraaf-kantoor in- en uitgegaan; waarna hij zich in het bureaugebouw een weg gebaand heeft door de kamer van den commies, vervolgens in die der klerken en die van den hoofd-djaksa, alwaar hij het venster uitging, zonder iets beschadigd of ongelukken veroorzaakt te hebben.

— Volgens berigten, loopende tot 28 September jl., nam de stand van zaken in de Palembangsche bovenlanden meer en meer eene rustige wending.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN; —

Gezien art. 316 der Algemeene Politie-Verordening, vastgesteld den 9den October 1856 (*Gemeenteblad* n°. 9);

Bevelen het *hakken van bijten*, en zijn mitsdien, van heden af en zoolang het hakken van bon-bijten plaats heeft, de bewoners van huizen en de eigenaars of bruikers van onbewoonde gebouwen, aan grachten gelegen of daarop uitkomende, verpligt elken dag vóór twaalf ure des middags, voor hunne panden *bijten te laten maken*, van ten minste één vierkante el, en die behoorlijk *open te houden;* terwijl de schipper of schuitenvoerder van een vaartuig, voor eenig gebouw liggende, wanneer het de geheele breedte daarvan beslaat, verpligt is, de *bijt* aan de binnenzijde van den achtersteven op gelijke wijs te doen *maken* en *open houden*; wordende overtreding van een dezer bepalingen, ingevolge art. 320 der gemelde verordening, gestraft met eene geldboete van *twee gulden*.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
LEYDEN, 17 December 1859. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Oproeping van Vrijwilligers voor de dienst der Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, — gezien hebbende Art. 30 der Wet van den 8sten Januarij 1817 (*Staatsblad* N°. 1), waarbij aan elke Gemeente de vrijheid verleend wordt om haar contingent in de Nationale Militie, geheel of gedeeltelijk, in vrijwilligers te leveren, — doen te weten dat het daartoe bestemde Register, gedurende de maand Januarij 1860, dagelijks (uitgenomen de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente, van 's morgens ten 10 tot 's namiddags ten 3 ure zal open liggen, en noodigen mitsdien uit alle ongehuwde manspersonen, welke op den 1sten Januarij 1860 hun 19de jaar zijn ingetreden, en hun 30ste jaar nog niet hebben volbragt; ten ware zij reeds in dienst der Nederlandsche armee of Nationale Militie hadden gestaan, in welk geval zij ook tot den ouderdom van 35 jaren zullen worden toegelaten; de lengte hebbende van 1 el, 5 palmen, 7 duimen, voorzien van hunne geboorte-acte en een bewijs van goed gedrag en inwoning binnen deze Gemeente ten minste gedurende de laatste 15 maanden, afgegeven door den Commissaris van Politie, om zich tot de dienst der voornoemde Militie vrijwillig te verbinden, en daartoe in voormeld Register zich te doen inschrijven; zullende aan hen worden uitgereikt een handgeld van DERTIG gulden, zoodra zij tot de dienst door den Militie-Raad zijn goedgekeurd.

En zal deze door aanplakking en door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
LEYDEN, 17 December 1859. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

De STAATSRAAD COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie Zuidholland;

Gezien het besluit van Gedep. Staten van den 6den December 1859, n°. 15;

Gelet op art. 11 der wet van den 13den Junij 1857 (*Staatsblad* n°. 87);

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge bovengemeld besluit, de jagt op *klein wild*, opgenoemd in art. 17 der wet van den 13den Junij 1857 (*Staatsblad* n°. 87), voor dit jaar in de provincie Zuidholland zal worden gesloten op Zaturdag den 31sten December aanst., met zons-ondergang.

En zal deze kennisgeving, door insertie in het *Provinciaal Blad*, in de *Nederlandsche Staats-Courant*, alsmede in het *Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage*, ter kennis worden gebragt der Gemeentebesturen in Zuidholland en van de belanghebbenden.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
'S GRAVENHAGE, 6 December 1859. VAN DER HEIM.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 16den December de heer P. Lijndrajer, in de regten, na openbare verdediging van zijn Academisch proefschrift: *de ontwikkeling der Stadhouderlijke magt onder Prins Frederik Hendrik.*

Den 17den December de heer P. A. Tenckinck, van Bergen in N. H., in de regten, met *Theses*.

KERKNIEUWS.

GORINCHEM, 15 December. Uit het vroeger opgegeven 12tal predikanten is door den kerkeraad der herv. gemeente het volgende 6tal gevormd: de Pecker, te Waddingsveen; Pantekoek, te Charlois; Quack, te Brakel; van de Velde Jr., te Borne; van Booven, te Giessen-Nieuwkerk, en Meylink, te Zalk c. a.

CORRESPONDENTIE.

Het opstel, gedagteekend 15 December, blijkens postmerk ons uit 's Gravenhage toegezonden, en de strekking hebbende om aan te toonen dat met de door de heeren Maxwils en Schretlen aangevraagde concessie alleen 's Gravenhage en Scheveningen gebaat zijn, kan niet geplaatst worden, daar de schrijver zich aan de redactie niet heeft bekend gemaakt.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: W. BREMMER,
EN
OEGSTGEEST, 16 December 1859. C. W. DUMORTIER.

Heden overleed ten mijnen huize, in den ouderdom van ruim drie en zeventig jaren, onze eenige Zuster JOHANNA VAN DER VELDEN.
ASSENDELFT, Provincie Noordholland, Namens hare Broeders,
11 December 1859. JAN VAN DER VELDEN.

Voor de vele blijken van belangstelling, gedurende de ziekte en na het afsterven mijner geliefde Echtgenoote ontvangen, betuig ik, ook namens wederzijdsche Betrekkingen, mijnen innigen dank.
LEYDEN, 19 December 1859. B. J. FORNARA, *Apotheker.*

Het adres aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal zal nog ter teekening liggen aan het Logement den Burg
Maandag 19 December 1859,
LEZWIJN & EIGEMAN.

MAANDELIJKSCHE BIJBELLEZING
DOOR
Ds. D. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE,
OVER HANDELINGEN IV: 1 ENZ.
Op Dingsdag den 20sten December 1859, des avonds ten half acht ure,
In de ZAAL, Noordeinde, Wijk I. N°. 29.
☞ Toegang vrij.

De Commissie uit de Gemeenteleden van het N. H. Kerkgenootschap, die zich belast heeft met het stichten van een aandenken aan Ds. E. LAURILLARD voor het op Z. W. Eerw. uitgebragte eerste beroep naar Amsterdam, kan met genoegen mededeelen dat zij hare taak heeft volbragt.

Immers zij heeft ontvangen p. m. *f* 16000, waaronder *f* 4000 giften. Deze laatsten eene dubbele som der inschrijving vertegenwoordigende, zoo is de ontworpen leening volgeteekend.

De Commissie moet met dankbaarheid gewagen van de ingenomenheid van een zeer groot getal Gemeenteleden, die als om strijd uit dankbaarheid en pligtgevoel beiden, aan de leening hebben deelgenomen, waardoor zij de sprekendste bewijzen ontving, dat zoowel de geachte Leeraar als het belang van het Kerkgenootschap door hen op hoogen prijs wordt geschat.

De Commissie heeft de overtuiging ontvangen dat er aan eenen lang gekoesterden wensch der Gemeente zal worden voldaan om naar de eischen des tijds en naar den aard van hare openbare Godsdienstoefeningen een hunner Hoofdkerken te zien ingerigt naar het voorbeeld van bijkans alle Gemeenten in ons Vaderland.

Bij den vurigen dank der Commissie aan de Gemeenteleden voor den bijval op hunne pogingen, komt die niet minder toe aan hen, die als Leden van andere Kerkgenootschappen uit eigene beweging aanzienlijk, ja zeer aanzienlijk hebben bijgedragen tot volvoering van het beraamd plan.

De Commissie haast zich, om langs dezen weg aan de Gemeenteleden den uitslag mede te deelen, vooral daar er bij de Gemeente-Commissie van het N. H. Kerkgenootschap, die met de meeste bereidwilligheid met onze Commissie is in overleg getreden, geen bezwaar bestaat om thans het veelomvattend werk aan te vangen. Zij heeft dan ook in overeenstemming met onze Commissie bepaald: dat bij de nieuwe inrigting eene geheel nieuwe en zoozeer gewenschte organisatie zal worden vastgesteld, overeenkomstig den tegenwoordigen zelfstandigen toestand der Hervormde Kerk.

De Commissie voornoemd,
Mr. G. G. VAN BUTTINGHA WICHERS, *President.*
G. AALBERSBERG.
C. DAS.
C. C. VAN DER HOEK.
J. J. BRANDHOFF ISSELMAN.
J. A. PRIJN.
A. J. TENGBERGEN.
W. WOLTERS.
H. ZAALBERG, *Secretaris.*

---

10 PERCENT BENEDEN DEN GEWONEN PRIJS,
worden de nog voorhanden Winterkleedingstukken wegens het vergevorderde saizoen uitverkocht,
IN HET
GOEDKOOPE VERKOOPHUIS
VAN
J. CAHEN Jr.,
Maarsmansteeg, het tweede Huis van de Vischbrug, W. IV. N°. 72.

Uitrustingen naar Oost- en West-Indië worden binnen weinige dagen in gereedheid gebragt.

Alle Kleedingstukken kunnen desverkiezende naar de maat geleverd worden, zonder verhooging van prijs.

Ontvangen een groot assortiment ondoordringbare Regenjassen.

De zoo gunstig bekende krimpvrije Flanellen Hemden zijn thans weer in massa voorhanden à *f* 1.75 en hooger, bij J. CAHEN Jr.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van

BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG, 19 December 1859. (N°. 3 van 't Abonnement.) **Vergelding of een avontuur onder Karel IX van Frankrijk.** Tooneelspel (van het Théâtre Français) in 3 Bedrijven. FREDERIC SOULIE en BADON vrij gevolgd door C. J. ROOBOL. Daarna: **Uw leven is in gevaar!** Blijspel in 1 Bedrijf, naar het Engelsch van MADDISON MORTON, door G. A. JOHNSON. (Beide stukken nooit alhier, maar te 's Hage, Rotterdam, Delft en Dordrecht met zeer veel succès vertoond.) Tot slot: **Een Carnavals-Feest**, Komisch divertissement, gearrangeerd door den Heer ZINCK. Dansen: 1. Introduction, door het Corps de Ballet; 2. Grand pas de Deux, door den Heer en Mad. ZINCK; 3. Pas Polichinelle, door den Heer LARDÉ en de Dames K. en M. VAN VELZEN; 4e. PLUMPUDDING, Komische Dans, door den Heer ZINCK en Mej. BELINFANTE; 5. le Prince Impérial, nieuwe Quadrille, gearrangeerd door de Société-Academique des Professeurs de Danse, te Parijs. (Opgedragen aan H. M. de Keizerin van Frankrijk;) 6. Pas Styrien, door den Heer en Mad. ZINCK; 7. Final, door het geheele Ballet-Personeel.

Aanvang ten *half zeven* ure.

QUARTET SOIRÉE,

op Dingsdag 20 December 1859, des avonds ten 7½ ure,

IN DE ZAAL TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN,

TE GEVEN DOOR

A. J. WETRENS EN H. M. DE GRAAF,

Met welwillende medewerking van de HH. DE GROOT EN SCHMÖLLING.

PROGRAMMA.

Eerste Afdeeling.

Quintet van L. van Beethoven, in C. Dur, Op. 29.
Quartet » » » Es » » 74.

Tweede Afdeeling.

Quintet » F. Schubert, in C. Dur, Op. 163.

Toegangkaartjes voor één Heer of Dame zijn à *f* 0.99 te bekomen bij den Concierge ALENSON.

ANANAS PUNCH.

De zoo beroemde en geurige **Ananas Punch** van J. M. PUDER, te *'s Hage*, is alhier wederom versch te bekomen bij W. & H. FRANCKEN, *Banketbakkers*, Nieuwen Rijn, hoek Hooigracht, bij de Wed. TEN BACK, te *Amsterdam*, en bij VAN GASSEL VAN DER VELDEN, te *Rotterdam*, à *f* 2.— de Flesch.

Wordt verlangd een BODE,

ten dienste van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, tegen 1° Januarij 1860. De bezoldiging aan die betrekking verbonden kan strekken ter aanvulling van een burgerlijk bestaan.

Men vervoege zich *in persoon* aan het Parket van den Officier van Justitie bij voornoemde Regtbank, op Woensdag en Zaturdag, des middags te *twaalf* ure.

Bij het lezen van het *Handelsblad* van Donderdag ll. ontmoette de Ondergeteekende een schrijven, overgenomen uit de *Leydsche Courant*, dat de Landbouwer ARIE VAN DEN EYKEL zoude dit jaar verkocht en geleverd hebben aan de HH. A. J. SPEYER EN ZOON te *Amsterdam*, aan Bloemkool en Uijen voor een som van *f* 75 à 80,000; ik zoude zulks kunnen gelooven, indien genoemde VAN DEN EYKEL verkocht, zooals aan mij onder twee getuigen, 100 vaten Bloemkool zonder dezelve te leveren.

ROELOFSARENDSVEEN, Gemeente ALKEMADE. A. V. D. MEER.

OPENBARE VERKOOPING,

op Woensdag den 21sten December 1859, van Elzen, Esschen en Willigen **Hakhout**, staande op den Trekweg tusschen de Stad *Leyden* en den *Leydschendam*, beginnende aan de Knipbrug en eindigende aan de Wouterenbrug.

Het uiterlijk voorkomen is meestal de beste en altijd iemands eerste aanbeveling. Al is men ook met de beste en edelste hoedanigheden van hoofd en hart toegerust, zoo moet men daarvan eerst blijken geven, terwijl een bevallig [illegible] ham[illegible] sy[illegible] nboezemt. Tot een g[illegible] k schoon [illegible] a[illegible] n[illegible] on[illegible] Hoofdhaar en Baard, welke het schoonste sieraad aan het gelaat bijzetten. Geen wonder dus dat [illegible] was, om door allerlei kunstmiddelen den glans, de kleur en den groei der haren te bevorderen of te verbeteren, onder de vele dier middelen die tot heden bekend werden is er echter geen hetwelk wedijveren kan met de reeds algemeen zoo gunstig bekende

Oud-Carthagena's Berg-Planten-Olie,

die alle voordeelen der reeds bekende haarmiddelen in zich vereenigt zonder een enkel van derzelver nadeelen in zich te bevatten. Hare haarversterkende en haarontwikkelende eigenschappen, door vele genomen proeven voldingend bewezen, beletten het uitvallen en ontijdig grijs worden der haren. De prijs is 60 Cents per Fleschje, verkrijgbaar aan het Hoofd-Dépôt te Delft bij A. BREEDVELT Az., en verder bij:

N. J. Sanders Gz., Leyden, Haarlemmerstraat.
J. E. Keller, Rotterdam W. Wagenstr.
A. Reynardt, » Hoogstraat.
J. J. Vollaerts, Woerden.
Wed[e]. Bosman, Gouda.
Gebr. Kaufing, Gouda.
H. van Gelden, Stolwijk.
W. Ligthelm, Voorburg.

Door verandering van zaken *uit de hand te koop* een goed loopend **Billard**, met geheel zijn toebehooren. Te bevragen in het Noordeinde, Wijk I. N°. 144.

Boekhandel van P. ENGELS, Nieuwsteeg.

Heden wordt uitgegeven, ten voordeele der Bewaarschool in de Voldersteeg (Langegracht):

ARME KINDEREN,

DOOR

Dr. E. LAURILLARD.

EENE PHANTASIE.

Prijs 25 Cents.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 16 December.
Raapolie, op 6 w. *f* 37½ cont. *f* 36. Lijnolie, op 6 w. *f* 31½ cont. *f* 30.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

16 en 17 December.	VERKOCHTE HOEVEELHEID		PRIJZEN. Laagste	PRIJZEN. Hoogste.
Winter-Tarwe	20	mud.	*f* 9.—	*f* 9.50
Zomer »	19	»	- 8.—	- 8.50
Winter-Rogge	27	»	- 6.50	- 7.—
Gerst	20	»	- 5.—	- 5.50
Chevalier	25	»	- 6.—	- 6.50
Zware Haver	19	»	- 4.50	- 5.—
Ligte »	20	»	- 4.—	- 4.25
Duivenboonen	2	»	- 8.50	- 9.—
Paardenboonen	8	»	- 7.—	- 8.—
Ossen (slagt)		stuks	-	-
Stieren		»	-	-
Kalfkoeijen		»	-	-
Vettekoeijen	19	»	- 158.—	- 226.—
Varekoeijen	56	»	- 82.—	- 150.—
Kalveren (vette)	38	»	- 28.—	- 76.—
» (magere)	6	»	- 4.50	- 11.50
Hamels magere		»	-	-
Hamels vette	136	»	- 17.—	- 28.—
Ooijen magere		»	-	-
Ooijen vette	48	»	- 14.—	- 22.—
Lammeren magere		»	-	-
Lammeren vette jarige		»	-	-
Varkens magere		»	-	-
Varkens vette	10	»	- 30.—	- 45.—
Varkens Biggen	20	»	- 6.—	- 14.—
Boter 1ste qualiteit 1/4 vat			- 43.—	- 48.—
Boter 2de » 1/4 »	4100	N. ℔.	- 35.—	- 42.—
Boter 1ste » per ℔			- 1.07½	- 1.20
Boter 2de » » »			- 0.87½	- 1.05
Turf haardbr. 1ste soort	380	ton	- 0.65	- 0.70
Turf (graauwe)	4800	»	- 0.20	- 0.22
Lange Zwarte	16579	»	- 0.25	- 0.30

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG 16 December.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	62 3/16	63	63
Dito Certificaten	» 3 »	74 7/8	75	75
Dito dito	» 4 »	97 1/8	97 3/8	97 1/4
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	92	92½	92½
Handelmaatschappij	» 4½ »	125 3/4	—	—
O. I. Leening	» 4 »	96 1/4	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
BELGIE,	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	52½	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1½ »	32 7/16	32½	32 7/16
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	42 1/16	42⅛	42⅛
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	44	44 3/16	44 1/16
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	104	—	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	102½	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	84 3/4	—	—
Dito 1840	» 4 »	80¼	80 5/16	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	80 3/4	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	61 13/16	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	[illegible]	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	79 1/8	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ »	102½	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	56 9/16	56 11/16	56 7/8
Dito Nieuwe	» 5 »	74½	—	—
Dito 1847	» 2½ »	30	30 1/16	30
BRAZILIË, 1839 100 £	» 5 »	—	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	26 3/8	26 7/8	26 7/8
GRENADA, Obligatiën	» 3½ »	16 1/16	16 3/16	16⅛
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	20 3/8	20⅜	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.